

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра прикладної соціології та соціальних комунікацій

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи
Олександр ГОЛОВКО

[Signature] 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

МІЖДИСЦИПЛІНАРНА КУРСОВА РОБОТА № 3

«Соціологія комунікацій, реклами та зв'язків з громадськістю»

рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський) рівень вищої освіти</u>
Спеціальність	<u>054 Соціологія</u>
Освітньо-професійна програма	<u>«Соціально-політичні та маркетингові дослідження»</u>
вид дисципліни	<u>обов'язкова</u>
факультет	<u>соціологічний</u>

2022/ 2023 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою соціологічного факультету ХНУ імені В.Н.Каразіна

“ 16” травня 2022 року, протокол № 6

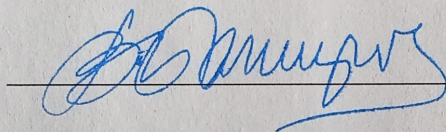
РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: (вказати авторів, їхні наукові ступені, вчені звання та посади)

Солдатенко Ірина Олександрівна, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій ХНУ імені В.Н.Каразіна

Програму схвалено на засіданні кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій соціологічного факультету ХНУ імені В.Н.Каразіна

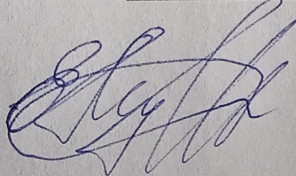
Протокол від “15” червня 2022 року № 7

Завідувач кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій

Віль БАКІРОВ

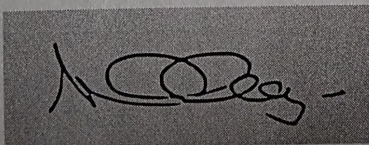
Гарант ОПП « Соціально-політичні та маркетингові дослідження»

Олена МУРАДЯН

Програму погоджено методичною комісією соціологічного факультету ХНУ імені В.Н.Каразіна

Протокол від “ 21 ” червня 2022 року № 10

Голова методичної комісії__Юлія СОРОКА

ВСТУП

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Курсова робота є обов'язковою складовою частиною процесу підготовки бакалавра за спеціальністю 054 «Соціологія». Курсова робота виконується з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних студентами за час навчання та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Курсова робота демонструє уміння працювати з літературою, досліджувати, аналізувати, систематизувати, узагальнювати науковий досвід, вести наукові дослідження самостійно. Підготовка цієї роботи дає можливість студентам систематизувати здобуті теоретичні знання, розвивати креативне мислення, аналізувати та порівнювати різні теоретичні підходи щодо розв'язання певної практичної проблеми.

Курсова робота № 3 є одним із видів наукової роботи, самостійним навчально-науковим дослідженням студентів освітньо професійної програми «Соціально-політичні та маркетингові дослідження» виконується на другому курсі та поєднує результати вивчення дисципліни циклу професійної підготовки бакалавра «Сучасні соціологічні теорії». Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, здобувачі мають набути компетентності та демонструвати результати навчання, що описані нижче.

Перелік предметних компетентностей здобувача вищої освіти, які забезпечуються цією курсовою роботою:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері соціології, що передбачають застосування основних соціологічних теорій і методів та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК04. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК10. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності:

СК01. Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології.

СК02. Здатність до опанування та використання основних класичних та сучасних соціологічних теорій.

СК03. Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому.

СК04. Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів.

СК05. Здатність самостійно планувати, організовувати та проводити соціологічне дослідження

СК06. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК07. Здатність презентувати результати соціологічних досліджень для фахівців та нефаківців

СК08. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога.

Програмні результати навчання:

РН01. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності.

РН02. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми.

РН03. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі.

РН04. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.

РН07. Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації.

РН08. Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури.

РН09. Вміти розробляти програму соціологічного дослідження.

РН10. Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів.

РН11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефаківців.

РН12. Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога.

В ході підготовки курсової роботи 3 студенти використовують різні джерела інформації, якими можуть бути:

- навчальна література з соціології – підручники, навчальні посібники, монографії, методичні розробки;
- наукові дослідження в галузі соціології;
- довідкова література (словники), що містить тлумачення основних понять;
- електронні засоби інформації – ресурси Інтернету, сайти, YouTube, Телеграм канали, які містять інформацію за темою курсової роботи.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- ⇒ розвиток навиків самостійної дослідницької роботи;
- ⇒ оволодіння загальнонауковими і спеціальними методами сучасних наукових досліджень;
- ⇒ поглиблене вивчення будь-якого питання, теми навчальних дисциплін за програмою курсової роботи.

1.3. Характеристика навчальної дисципліни:

Загальна кількість годин: 90

Вид роботи: - самостійна робота студента

Семестр: 4-й

Вид контролю: чотирирівнева шкала оцінювання.

1.4. Заплановані результати навчання

Під час виконання міждисциплінарної курсової роботи студенти повинні досягти таких результатів:

1. Систематизація, закріплення, розширення та застосування теоретичних знань за дисципліною “Сучасні соціологічні теорії”.
2. Розвиток та закріплення навиків самостійної роботи.
3. Знання і вміння використовувати понятійний апарат соціології в науковій діяльності.
4. Вміння використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації.
5. Вміння обґрунтувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

1. “Сучасність” як семантичне і культурне поле. Соціологічні визначення сучасності.
2. Функції соціального конфлікту (за Л.Козером).
3. Соціологія раціонального вибору.
4. Поняття комунікативної дії в працях Ю.Габермаса.
5. Подолання суб’єкт-об’єктного протиставлення: П.Бурд’є.
6. Поняття соціальної взаємодії у П.Бурд’є.
7. Соціоаналіз П.Бурд’є.
8. Постмодерна соціологія З.Баумана.
9. Вплив соціології на суспільні практики.
10. Проблема становлення особистості у “суспільстві споживання”.
11. Критика Модерну в сучасних соціологічних теоріях.
12. Критика теорій соціального конфлікту.
13. Аналітика конфлікту.
14. Проблема розуміння і категорія “соціальної дії” в соціологічній перспективі.
15. Феноменологічний принцип “суб’єктивної інтерпретації” у соціальному пізнанні.

16. Комунікативна модель суспільства в соціології (Ч. Х. Кулі, Дж. Мід, Г. Блумер, Ю. Хабермас та ін.).
17. Можливості використання теорії систем у сучасній соціології.
18. “Електронна комунікація”: переваги та недоліки.
19. Вразливі місця інформатизованого суспільства.
20. Інформаційне суспільство та проблема приватності.
21. Інтелектуальна біографія “людини Інтернету”.
22. Ідентичність та ідентичності.
23. Позитивні та негативні наслідки інформатизації.
24. Що означає “мислити соціологічно”.
25. “Драматургічний підхід” Е. Гоффмана.
26. Правове й етичне регулювання діяльності медіа в Україні.
27. Авторське право та суміжні права в медіапросторі.
28. Маніпулювання аудиторіями через порушення стандартів журналістики.
29. Бізнес- модель медіакомпанії.
30. Проблема медіасоціалізації.
31. Особливості медійного впливу на дітей різного віку.
32. Медіа як ресурс особистості.
33. Вплив медіа на інтелектуальний розвиток особистості
34. Проблема медіазалежності.
35. Проблема медіанасильства та зростання агресії.
36. Реклама як інструмент медіа впливу.
37. Види аналізу медіатекстів різних видів медіа.
38. Критичний мислення.
39. Загальні тенденції в сфері нових медіа.

Обрана студентами тема курсової роботи узгоджується з науковим керівником і затверджується на засіданні кафедри. Подальша зміна або коригування назви теми можливі лише з дозволу наукового керівника за умови достатнього обґрунтування студентами цих змін.

3. Структура курсової роботи

Курсова робота складається з наступних складових частин:

- титульний аркуш;
- зміст;

- перелік умовних скорочень (за необхідності);
- вступ;
- основна частина, що складається з окремих розділів, які можуть, в свою чергу, поділятися на підрозділи / пункти та підпункти;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності);
- тези наукової доповіді у додатках.

Загальний розмір курсової роботи без списку використаних джерел та додатків – 21-27 сторінок.

4. Методи контролю

Максимальна оцінка за виконання курсової роботи складає 100 балів.

Після здачі курсової роботи на кафедру її остаточне оцінювання змісту та оформлення тексту здійснює науковий керівник.

Комісія кафедри під час проведення захисту курсової роботи заслуховує доповідь студента чи студентки про виконану курсову роботу та ознайомлюється з оцінкою її керівника. Під час захисту роботи викладачі можуть ставити питання за темою роботи. Відповіді на додаткові запитання також впливають на остаточну оцінку.

Після захисту курсової роботи зберігаються на кафедрі в електронному вигляді в Google Class.

Таблиця 4.1 Шкала оцінювання курсової роботи

Сума балів за курсову роботу	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70 – 89	добре
50 – 69	задовільно
1 – 49	незадовільно

Таблиця 4.2 Схема нарахування балів

Складові оцінки за курсову роботу	Кількість балів (максимум)
1. Зміст курсової роботи	60
– самостійність, логічність та послідовність викладення матеріалу; відповідність змісту плану роботи; ступінь завершеності дослідження;	25
– актуальність, оригінальність, присутність міждисциплінарних підходів, ступінь новизни роботи та значимість теоретична та практична;	15
– вміння здійснити теоретичний аналіз, використання наукових категорій та їх розгортання в межах обраної теми, здатність пов'язати теоретичні положення із потребами сучасної практики, здатність робити аргументовані висновки/ рекомендації;	15
– підбір використаних джерел інформації, глибина їх опрацювання та використання;	5
2. Тези наукової доповіді	10
3. Презентація-захист курсової роботи:	20
– публічний виступ (зміст, мова та стиль, регламент);	10
– мультимедійна презентація (дизайн та зміст):	5
– відповіді на запитання (рівень володіння матеріалом теоретичних курсів та змісту виконаної роботи).	5
4. Оформлення курсової роботи та додержання термінів подання тексту роботи науковому керівнику:	10
– оформлення курсової роботи (відповідність вимогам, грамотність, мова і стиль викладання, охайність);	5
– додержання термінів подання тексту курсової роботи.	5
Загальна максимальна кількість балів	100

Таблиця 4.3 Критерії оцінювання курсової роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	2
<i>Високий рівень</i> 90 – 100 балів <i>відмінно</i>	Зміст курсової роботи відповідає обраної тематиці та змісту плану роботи, продемонстрована актуальність, здійснено ґрунтовний аналіз усіх аспектів проблеми, присутні міждисциплінарні підходи, докладно опрацьовані та використані сучасні наукові джерела, матеріал роботи добре структурований, логічно викладений, самостійна практична частина характеризується творчим оригінальним підходом та викладом, висновки аргументовані та відповідають завданням роботи. Продemonстровано здатність пов'язати теоретичні положення із потребами сучасної практики. Дослідження завершене, має обґрунтовану теоретичну та практичну значимість. Виступ та відповіді на запитання при захисті роботи ґрунтовні та змістовні. Мультимедійна презентація зроблена на високому візуальному та контентному рівні. Курсова робота написана грамотно, науковим стилем, наявні всі структурні компоненти, оформлена з дотриманням встановлених норм та правил. Підготовлені тези наукової доповіді. Терміни подання тексту курсової роботи дотримані.

<i>Середній рівень</i> 70 – 89 балів <i>добре</i>	Зміст курсової роботи відповідає обраної тематиці та плану, здійснено загальний теоретичний аналіз усіх аспектів проблеми, присутність міждисциплінарних підходів задовільна, використані не всі сучасні наукові джерела та опрацьовані недостатньо, матеріал роботи не завжди добре структурований та логічно, послідовно викладений, самостійна практична частина характеризується задовільним творчим оригінальним підходом та викладом, висновки в цілому відповідають завданням роботи. Дослідження завершене, в цілому вдалося продемонструвати здатність пов'язати теоретичні положення із потребами сучасної практики, отримані результати мають певну теоретичну та практичну значимість. Підбір використаних джерел інформації переважно якісний, але глибина їх опрацювання та використання задовільні. Виступ та відповіді на запитання при захисті курсової роботи в цілому змістовні. Мультимедійна презентація зроблена на середньому візуальному та контентному рівні. Курсову роботу в цілому оформлено з дотриманням встановлених академічних норм та правил, наявні всі основні структурні компоненти, текст представлено переважно в межах наукового стилю та правил орфографії. Терміни подання тексту курсової роботи дотримані
<i>Низький рівень</i> 50 – 69 балів <i>задовільно</i>	Теоретичний аналіз не повною мірою відповідає темі, меті та завданням курсової роботи, міждисциплінарний підхід незадовільний, використані наукові джерела не дають можливості повністю розкрити проблему, самостійний практичний матеріал у роботі незадовільний, висновки не повністю відповідають матеріалу роботи. Незадовільно обґрунтована теоретична та практична значимість курсової роботи, а також продемонстрована загальна здатність використання наукових категорій та їх розгортання в межах обраної теми є, але здатність пов'язати теоретичні положення із потребами сучасної практики незадовільна. Виступ та відповіді на запитання при захисті роботи не завжди доказові. Мультимедійна презентація зроблена на низькому візуальному та змістовному рівні. Курсову роботу в цілому оформлено з дотриманням встановлених академічних норм та правил, але є багато недоліків та зауважень. Тези наукової доповіді відсутні або вони не відповідають вимогам.

	Терміни подання тексту курсової роботи дотримані.
Незадовільний рівень 1 – 49 балів незадовільно	Теоретичний аналіз не відповідає темі, меті та завданням курсової роботи, міждисциплінарний підхід формальний або відсутній, використані наукові джерела не дають можливості розкрити проблему, висновки не відповідають матеріалу роботи, наявні не всі основні структурні компоненти, оформлення курсової роботи не відповідає встановленим академічним правилам. Виступ та мультимедійна презентація відсутні. Тези наукової доповіді відсутні. Текст курсової роботи було подано невчасно.

Виконання курсової роботи передбачає дотримання правил академічної доброчесності:

- ⇒ самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- ⇒ посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- ⇒ дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- ⇒ надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Рекомендована література

Основна література

1. Бауман З. Плинні часи. Життя в добу непереваності. К.: Критика, 2013. 176 с
2. Європейська теоретична соціологія XX-XXI століття : навч. посіб. / М. Д. Култаєва, О. І. Навроцький, І. І. Шеремет ; Харків. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна. - 2-ге вид., випр. та допов. - Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013. - 371 с.
3. Квіт С. Масові комунікації : підручник / Сергій Квіт. – К : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2018. – 352 с. (Могилянський підручник)
4. Лалл Дж. Мас-Медіа, комунікація, культура : глобальний підхід / Джеймс Лалл ; за ред. О. Гриценка, Н. Гончаренко ; пер. з англ. О. Гриценка, С. Гарастович, Т. Гарастович [та ін.]. – К.: К.І.С., 2002. – 264 с.
5. Сучасні соціологічні теорії : навч.-метод. розроб. курсів бакалавр. і магістер. рівнів / Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад.", Ф-т соц. наук і соц. технологій, Каф. соціології ; авт.- уклад. Анна Дмитрівна Осипчук. - Київ : Сталь, 2015. - 71 с.
6. Соболевська М. О. Порядок дискурсу порядку: неолункціоналізм та постструктуралізм у сучасній соціологічній теорії: монографія / Марина Соболевська. - Київ : Логос, 2014. - 246 с. 5

7. Гавриленко І.М. Сучасна зарубіжна соціологія: навч. посіб. – К. : Вид-во Акад. праці і соц. відносин Федер. проф. спілок України, 2011.
8. Глобалізація в соціологічному вимірі / НАН України, Ін-т соціології; К., 2011.
9. Еліас Н. Процес цивілізації. Соціогенетичні і психогенетичні дослідження. – Київ: «Перун», 2003.
10. Штомпка Пйотр. Соціологія. Аналіз суспільства. Видавець Колір ПРО, 2020. 800 с.
11. Штомпка Пйотр. Соціальний капітал. Теорія міжособистісного простору. Видавництво Дух і Літера, 2022. 400 с.

Допоміжна література

1. Alexander J. The Meanings of Social Life: A Cultural Sociology / J. Alexander. – Oxford : Oxford University Press, 2003.
2. Alexander J.C. Theoretical Logic in Sociology. Vol. 1. Positivism, Presuppositions, and Current Controversies. London and Henley: Routledge & Kegan Paul. 1982. Ch. 1.
3. Archer M. The Reflexive Imperative in Late Modernity / M. Archer. – Cambridge : Cambridge University Press, 2012.
4. Bourdieu P. Homo Academicus. P.: Les Editions de Minuit, 1984. 302 p.
5. Bourdieu P. Questions de sociologie. Editions augment d'un index. P.: Les Editions de Minuit, 1984. 277 p.
6. Bourdieu P. Le Sense Pratique. Les Editions de Minuit, 1980.
7. Coleman R. A Sensory Sociology of the Future: Affect, Hope and Inventive Methodologies / R. Coleman // Sociological Review. – 2017. – Vol. 65 (3). – P. 525-543.
8. Collins R. Sociology: Proscience or Antiscience? // American Sociological Review, 1989, vol. 54 (February). Pp. 124-139.
9. Collins, Randall. Theoretical Sociology. San Diego etc.: Harcourt Brace Jovanovich, Publishers. 1988. x, 565 P.
10. Coser, L. Conflict //The Blackwell dictionary of twentieth-century social thought /Eds. W.Outhwaite, T.Bottomore. Oxford: Basil Blackwell, 1993. pp. 103-105.
11. H. Garfinkel, H. Sacks. On Formal Structures of Practical Actions. - In: Theoretical Sociology: Perspectives and Developments/ J.C. McKinney a. E.A. Tiryakian eds.- N.Y.: Appleton Century Crofts. - pp.337-366.
12. Garfinkel, Harold. Studies in Ethnomethodology. - Englewood Cliffs: Prentice-Hall, 1967.
13. Garfinkel, Harold. Studies in Ethnomethodology. (1967, Prentice Hall). Cambridge: Polity Press, 1990. 288 p.
14. Giddens A. Modernity and Self-Identity. Self and Society in the Late Modern Age. Cambridge: Polity Press, 1991. VII, 256 p.
15. Giddens A. New Rules of Sociological Method: A Positive Critique of Interpretative Sociologies. London etc.: Hutchinson, 1976 <Reprinted 1986>. 192 P. [Second edition. Cambridge: Polity Press, 1993. Viii, 186 p.]
16. Giddens A. The Consequences of Modernity. Cambridge: Polity Press, 1990. xi, 186 p.
17. Giddens A. The Constitution of Society. Outline of the Theory of Structuration. Cambridge: Polity Press, 1991. 394 p.
18. Giddens Anthony. Social Theory and Modern Sociology. Cambridge: Polity, 1987. 309 p.
19. Giddens A. The Nation-State and Violence. Volume Two of A Contemporary Critique of Historical Materialism. Cambridge: Polity Press, 1985. 399 P.
20. Giddens A. (ed.) Positivism in Sociology. London: Heinemann, 1974.
21. Giddens, Anthony. The Third Way. The Renewal of Social Democracy.: Polity Press, 1998.

22. Goffman, Erving. Stigma. Notes on the Management of Spoiled Identity. Halfpenny P. Positivism and Sociology: Explaining Social Life. London etc Routledge and Kegan Paul. 1982.
23. Goffman, Erving. Relations in Public. Microstudies of the Public Order. Harmondsworth: Penguin Books, 1972. 460 p.
24. Goffman, Erving. Interaction Ritual. Essays on Face-to-Face Behaviour. Harmondsworth: Penguin Books, 1972. <First Published 1967
25. Habermas, Jürgen. Faktizität und Geltung. - Frankfurt, Suhrkamp, 1992.
26. Habermas, Jürgen. Strukturwandel der Öffentlichkeit. - 2 ed. Frankfurt, Suhrkamp, 1989.
27. Habermas, Jürgen. Erkenntnis und Interesse. - Frankfurt, Suhrkamp, 1968.
28. Habermas, Jürgen. Legitimationsprobleme im Spätkapitalismus. - Frankfurt, Suhrkamp, 1973.
29. Habermas, Jürgen. Theorie des kommunikativen Handelns. 2 Bde. - Frankfurt, Suhrkamp, 1981.
30. Jameson Fredric. Postmodernism, or, The Cultural Logoc of Late Capitalism. London: Verso, 1991. xxii, 438 p.
31. Luhmann N. Trust and Power. Chichester: Wiley, 1979.
32. Luhmann N. The Differentiation of Society. New York: Columbia University Press, 1982.
33. Luhmann N. Soziologische Aufklärung 2. Aufsätze zur Theorie der Gesellschaft. Opladen, 1975. 221 S.
34. Luhmann N. Soziale Systeme. Grundriss einer allgemeinen Theorie. Frankfurt a.M.: Suhrkamp, 1984. 675 S.
35. Robertson, R. Globalization. Social Theory and Global Culture. London: Sage, 1992.
36. Schutz A. The Phenomenology of the Social World. London: Heinemann, 1972.
37. Social Theory Today/ Ed. by A.Giddens & J.H.Turner. Stanford, Cal., 1988.
38. Stinchcombe A. L. Constructing Social Theories. Chicago and London: The University of Chicago Press, 1987.
39. Winch, Peter. The idea of a social science and its relation to philosophy - 2nd ed. London: Routledge, 1988.

Нормативні посилання

1. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0173-93#top>
2. ДСТУ 3008-2015 «Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання» URL: http://www.knmu.kharkov.ua/attachments/3659_3008-2015.PDF
3. ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» URL: <http://lib.vntu.edu.ua/pages/499.html>